

raadsvoorstel

datum voorstel:	8 oktober 2008	volgnummer:	08237
onderwerp:	Nota Sportstimulering		
korte uitleg:	Door de recent beschikbaar gekomen extra personeelsformatie voor de unit Samenleving, zijn er vanaf 2009 uren in te zetten om een gemeentelijk stimuleringsbeleid t.a.v. sporten en bewegen te voeren. In verband daarmee wordt de eerder opgestelde Nota Sportstimulering 2008-2011 thans ter vaststelling aan de raad aangeboden.		
voorstel aan raad:	Nota Sportstimulering 2008-2011 vaststellen, inclusief de aangepaste inzet van ambtelijke uren t.b.v. de uitvoering van de nota.		

bestuurlijke behandeling

portefeuillehouder:	☐ H.A.G. Hellegers ☐ W. de Jong ☒ E. Begemann ☐ J. Luteijn ☐ M. Hak		
commissiebehandeling:	☐ Bestuur ☐ Inwoners ☐ Grondgebied		
datum commissie:	02-12-08 (INW)	27-1-09	agendapunt:
gewijzigd na commissie	☐ nee ☐ ja		
datum raad:	16-dec-2008	10-2-09	agendapunt:

algemeen

unit:	samenleving
behandelend ambtenaar:	WvK
financiële bijlage	☐ ja ☒ nee
overige bijlagen:	- Nota Sportstimulering - Activiteitenverslag 2007 BOS-impuls -
thema (1):	welzijn en sport
thema (2):	
geografisch kenmerk:	hele gemeente

Aan de gemeenteraad van Werkendam

1. Aanleiding

Op 22 november 2007 hebben wij u middels een brief (nr. 07249) op de hoogte gesteld van het feit, dat de door ons opgestelde Nota Sportstimulering in afwachting van de discussie over de personeelsuitbreiding voorlopig niet in procedure zou worden gebracht. Recent is 1,3 fte personeelsuitbreiding voor de cluster beleid van de Unit Samenleving beschikbaar gekomen, zodat de eerder opgestelde nota nu aan de raad kan worden voorgelegd.

De Nota Sportstimulering die u bijgevoegd als bijlage 1 aantreft, is precies een jaar oud. Wij hadden ervoor kunnen kiezen om de nota up-to-date te maken. Dat hebben we niet gedaan, omdat we dan hadden moeten gaan sleutelen aan een nota, die destijds tot stand is gekomen in samenspraak met een klankbordgroep van vertegenwoordigers uit het (sport)verenigingsleven. Daarnaast zijn wij van mening, dat ook bij een minder intensieve inzet dan in de bijgevoegde nota is verwoord, op een verantwoorde manier aan de actiepunten uit de nota invulling kan worden gegeven.

De rode draad bij het in te zetten sportstimuleringsbeleid is, dat de gemeente voor zichzelf een actieve rol ziet weggelegd bij de ondersteuning en versteviging van het sportverenigingsleven. Het doel is dat de verenigingen daardoor beter in staat zijn om invulling te geven aan hun rol als aanbieder van sport- en beweegactiviteiten. Door de activiteiten in verenigingsverband aan te bieden, vormt sporten en bewegen een bindend element binnen de lokale gemeenschap, en leveren de activiteiten een bijdrage aan de leefbaarheid in de kernen.

In dit voorstel wordt achtereenvolgens aandacht besteed aan:

- de hoofdlijnen en voorgestelde actiepunten uit de bijgevoegde Nota Sportstimulering;
- de raakvlakken die er zijn tussen de Nota Sportstimulering enerzijds en het BOS-project en de Nota Lokaal Onderwijsbeleid 2008-2011 anderzijds;
- de wijze waarop wij, gelet op de beschikbare personeelsformatie, de komende periode invulling willen geven aan het in te zetten sportstimuleringsbeleid.

Ook wordt u in dit voorstel geïnformeerd over de stand van zaken m.b.t. de landelijke 'Impuls brede scholen, sport en cultuur', waaraan het rijk de doelstelling heeft verbonden om middels cofinanciering door de gemeenten in 2012 minimaal 2.500 fte's aan zgn. combinatiefuncties te hebben gerealiseerd.

2. Nota Sportstimulering

In de Nota Sportstimulering staan op hoofdlijnen de volgende uitgangs- en actiepunten verwoord, waar het gaat om de rol van de gemeente t.a.v. het thema sportstimulering:

Uitgangspunten

- Sporten en bewegen is bindend, sociaal en gezond, en geeft daarmee een impuls aan de leefbaarheid in de (dorps)kernen.

- De Nota Sportstimulering heeft als doel het bevorderen van sporten en bewegen in verenigingsverband. De gemeente wil dit bewerkstelligen door vanuit een motiverende en inspirerende houding, sportverenigingen te ondersteunen bij het verstevigen van hun positie, zodat zij invulling kunnen geven aan hun hedendaagse en toekomstige maatschappelijke taken.
- De Nota Sportstimulering richt zich op de breedtesport (= sport die niet op top(sport)niveau wordt beoefend).
- De Nota Sportstimulering richt zich op alle inwoners van de gemeente Werkendam, waarbij bijzondere aandacht uitgaat naar sporten en bewegen voor ouderen en mensen met een handicap.

Actiepunten

De inzet van de gemeente zal op basis van hoofdstuk 4 van de Nota Sportstimulering met name gericht zijn op:

1. het regionaal opzetten van sportprojecten voor bijzondere doelgroepen (ouderen en mensen met een beperking);
2. het nauwgezet volgen van de ontwikkelingen m.b.t. combinatiefuncties en andere financiële impulsen vanuit het rijk en/of provincie, en zo mogelijk daar gebruik van maken (voor nadere informatie over de stand van zaken m.b.t. combinatiefuncties zie verderop in deze notitie);
3. het bieden van specifieke verenigingsondersteuning, waarbij aan de hand van signalen van de clubs met name aandacht zal worden geschonken aan de thema's bestuursdruk, kaderdruk, ledenwerving en ledenbehoud, en accommodatiemanagement. De nadruk zal liggen op het vergroten van de kennis en kunde bij de verenigingen, en niet op het vergoeden van de kosten van activiteiten;
4. het vergroten van de bekendheid en het gebruik van de materialen die beschikbaar zijn in het sport- en speluitleencentrum in sporthal De Crosser;
5. het onderhouden van goede en intensieve contacten met alle partners die zich bezighouden met sporten en bewegen. Dit is essentieel om op een efficiënte en succesvolle manier invulling te kunnen geven aan het ondersteunen van verenigingen. Met het BOS-project (toelichting zie verderop) zet de gemeente sinds 2007 in op de realisatie en instandhouding van een sociaal netwerk tussen organisaties die actief zijn op het terrein van Buurt, Onderwijs en Sport. De gemeente wil extra tijd en energie steken in de versteviging en uitbreiding van dit netwerk, waarbij aandacht wordt geschonken aan verbreding/verdieping van gezamenlijke onderwerpen en thema's, maar waarbij ook plaats is voor maatwerk per vereniging.

Bovengenoemde actiepunten moeten volgens de Nota Sportstimulering worden samengebracht in een gemeentelijk sportloket, bestaande uit de volgende twee onderdelen:

- de introductie van een gemeentelijk sportcoördinator, die binnen de gemeentelijke organisatie het centrale aanspreekpunt wordt voor alle vragen van de sportverenigingen, alle contacten op het terrein van sport en bewegen met de organisaties uit het sociaal netwerk onderhoudt, en zowel intern als extern zorgt voor de benodigde informatieverstrekking m.b.t. relevante beleidsontwikkelingen.
- het beheren van een adequate gemeentelijke website voor sporten en bewegen (werkendambeweegt.nl), waarop alle informatie rondom sporten en bewegen in de gemeente Werkendam is te vinden. Deze website is sinds 2007 in de lucht, maar het heeft tot dusverre aan menskracht ontbroken om de site up-to-date te houden en er op een overzichtelijke wijze de voor alle betrokken partners relevante informatie te presenteren. Daardoor is de waarde van de site voor de gebruikers op dit moment beperkt.

3. Raakvlakken met BOS-project en Nota Lokaal Onderwijsbeleid 2008-2011

Zoals in bovenstaande tekst en de Nota Sportstimulering op meerdere plaatsen is opgemerkt, lopen met name de twee bestaande projecten van de gemeente Werkendam in het kader van de BOS-impuls en de voorstellen die wij doen in het kader van de Nota Sportstimulering, op diverse fronten naadloos in elkaar over.

BOS-impuls

Voor meer algemene achtergrondinformatie over de BOS-impuls verwijzen wij u gemakshalve naar het activiteitenverslag 2007 BOS-impuls, dat wij op 16 juli 2008 vergezeld van een brief (nr. 08138) aan u hebben toegezonden, en dat als bijlage 2 bij dit voorstel is gevoegd.

Op pagina 5 van het Activiteitenverslag 2007 BOS-impuls hebben wij drie aandachtspunten geformuleerd die vanaf de 2^e helft van 2008 aandacht moeten krijgen:

- Sportservice Noord-Brabant gaat extra aandacht besteden aan het verkennen van de mogelijkheden voor het opzetten van naschoolse activiteiten voor de kinderen van de basisscholen. Daarbij moet worden opgemerkt dat daarvoor ook de inzet van partners in het veld (met name scholen en sportverenigingen) onontbeerlijk is.
- De gemeente gaat stimuleren dat alle betrokken organisaties er samen de schouders onder zetten, om de activiteiten die onder de noemer BOS worden uitgevoerd bij een zo breed mogelijk publiek onder de aandacht te brengen, en op die manier een olievlekwerking tot stand te brengen.
- De wens van een aantal basisscholen, om extra ondersteuning te krijgen bij de sportkennismakingslessen die in het kader van het BOS-project op de basisscholen worden aangeboden.

Naar aanleiding van bovengenoemde aandachtspunten in het activiteitenverslag 2007, zijn wij inmiddels op twee van de drie genoemde onderdelen overgegaan tot de inzet van extra menskracht c.q. financiële middelen. In de eerste plaats hebben wij voor de periode september t/m december 2008 een aanvullende overeenkomst afgesloten met Sportservice Noord-Brabant voor 120 uur extra ondersteuning door een sportmedewerker. In aanvulling op de bestaande 300 uur op jaarbasis voor de uitvoering van het BOS-project Vrijblijven(d) Sporten, worden deze 120 uur ingezet voor een extra investering in de contacten met onderwijs- en sportorganisaties, en het samen met de groepsdocenten verzorgen van sportkennismakingslessen op de basisscholen. Deze extra ondersteuning wordt bekostigd uit het breedtesportbudget van € 20.000 dat vanaf 2007 beschikbaar is.

Verder hebben wij een regeling in het leven geroepen, waarbij sportverenigingen die onder schooltijd (in het kader van sportkennismaking) of na schooltijd (naschoolse activiteiten) concrete sportactiviteiten verzorgen, in aanmerking komen voor een vergoeding van € 12,50 per aangeboden sportuur. Op die manier willen wij in de richting van de verenigingen een extra prikkel laten uitgaan voor het aanbieden van hun diensten in het kader van sportkennismaking en naschoolse activiteiten. Ook hiervoor wordt het breedtesportbudget ingezet.

Nota Lokaal Onderwijsbeleid

In de Nota Lokaal Onderwijsbeleid die op 30 september 2008 door de raad is vastgesteld, zijn t.a.v. het (sub)thema 'jeugd en bewegen' de volgende actiepunten, planning, middelen en uren opgenomen:

Actiepunt	planning	Middelen 2009	Uren 2009	Middelen 2010	Uren 2010
1. Ondersteunen sportverenigingen (nota Sportstimulering)	onbekend	€ 20.000	PM	€ 20.000	PM
2. Aansluiten op mogelijkheden combinatiefuncties	doorlopend		10	PM	20
3. "jeugd en bewegen" opnemen als vast agendapunt	doorlopend		In overleg-structuur Brede school		In overleg-structuur Brede school
4. Nette gym handhaven	doorlopend	€ 6.750	20	€ 6.750	20
5. Mogelijkheid openbaar schoolplein verkennen	Vóór 06-2009		32	PM	PM
6. Afhankelijk van evaluatie ook na 2008 investeren in Jeugdsportfonds	Evaluatie vóór 11-2008	€ 22.500 (onder voorbehoud)		€ 22.500 (onder voorbehoud)	

In relatie tot de Nota Sportstimulering en het BOS-project zijn met name de eerste twee actiepunten uit de Nota Lokaal Onderwijsbeleid van belang: de ondersteuning van sportverenigingen en het aansluiten op de mogelijkheden van de zgn. combinatiefuncties. Over de ondersteuning van sportverenigingen als rode draad in de Nota Sportstimulering, is onder punt 2 van dit raadsvoorstel reeds voldoende opgemerkt.

Combinatiefuncties

Op 10 december 2007 hebben de bewindslieden van de ministeries van VWS en OCW de 'Impuls brede scholen, sport en cultuur' (afgekort 'De Impuls') ondertekend. Met deze Impuls worden vier doelstellingen nagestreefd:

- Het uitbreiden van het aantal brede scholen met sport- en cultuuraanbod in zowel het primair als het voortgezet onderwijs.
- Het versterken van ca. 10% van de sportverenigingen met het oog op hun maatschappelijke functie en de inzet van sportverenigingen voor het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk.
- Het stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond (brede) scholen voor alle leerlingen.
- Het bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met één of meer kunst- en cultuurvormen en het onder jongeren stimuleren van actieve kunstbeoefening.

Om aan bovenstaande doelstellingen van het rijk invulling te geven, is het de bedoeling dat de gemeenten combinatiefuncties realiseren. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever, maar gelijkkelijk (voor een substantieel deel) werkzaamheden verricht binnen twee werkvelden/sectoren. Op het terrein van sporten en bewegen kunnen we daarbij denken aan vakleerkrachten en trainers die naschoolse activiteiten organiseren op school of op de sportvereniging, en die de verbinding leggen tussen de sportvereniging en het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk.

De Impuls ondersteunt gemeenten bij het realiseren van de combinatiefuncties, met name in financieel opzicht. Gemeenten ontvangen een bijdrage van het rijk en "matchen" deze met eigen middelen. In het 1° jaar financiert het rijk 100%, in de jaren daarna betaalt het rijk 40% en de gemeenten 60%. Het gaat dus om een structurele bijdrage, die wordt uitgekeerd via het gemeentefonds. De rijksmiddelen zijn bedoeld om de personele kosten van in totaal 2.500 fte's (mede) te financieren. Daarbij wordt uitgegaan van een normbedrag per fte van € 45.000. Voor de cofinanciering van hun financiële aandeel van 60% mogen gemeenten gebruik maken van een "derde" (niet gemeentelijke) geldstroom, zoals geld van provincie, woningcorporaties, en dergelijke. Wel blijft de gemeente verantwoordelijk voor de continuïteit van de middelen.

Voor de realisatie van het afgesproken aantal combinatiefuncties, mag de gemeente géén eigen bijdrage vragen van de scholen/verenigingen/culturele instellingen. De reden hiervan is, dat het gaat om een impuls van overheidswege (rijk en gemeenten) in de sectoren onderwijs, sport en cultuur. Een eigen bijdrage zou neerkomen op een "sigaar uit eigen doos" voor de genoemde sectoren. Het rijk gaat er daarom van uit dat de bekostiging van de combinatiefuncties zonder eigen bijdrage van de sectoren plaatsvindt.

Bij de uitvoering van de Impuls moet het gaan om nieuwe, structurele functies, die zoveel mogelijk worden ingezet op uitvoerend niveau. Het is niet de bedoeling dat met de gelden uit de Impuls bestaande functies worden gefinancierd. Wel kunnen combinaties worden gelegd met bestaande (deeltijd)functies.

De bedoeling is dat de 2.500 fte's aan nieuwe combinatiefuncties in 2012 als volgt over de verschillende sectoren zijn verdeeld:

- Tenminste 850 fte's in het primair onderwijs;
- Tenminste 250 fte's in het voortgezet onderwijs;
- Tenminste 1.250 fte's in de sportsector;
- Tenminste 150 fte's in de cultuursector.

De Impuls loopt van 2008 t/m 2012 en wordt gefaseerd ingevoerd door middel van zgn. tranches. In 2008 is de 1^e tranche beschikbaar gekomen voor de G31-gemeenten. In mei 2008 is bekend gemaakt welke 90 gemeenten vanaf 2009 in aanmerking komen voor een bijdrage. Onze gemeente zit daar niet bij. Vanaf 2010 volgen nog enkele tranches waarbij alle overige gemeenten aan de beurt komen om van de Impuls gebruik te maken. Het rijk streeft ernaar om binnen alle gemeenten combinatiefuncties te realiseren, maar deelname aan de regeling is voor gemeenten niet verplicht.

Zoals wij in de Nota Sportstimulering en de Nota Lokaal Onderwijsbeleid hebben aangegeven, zien wij diverse mogelijkheden om aan de doelstellingen die in deze twee nota's zijn verwoord invulling te geven, door gebruik te maken van een (enkele?) combinatiefunctionaris(sen). Daarbij mag niet uit het oog worden verloren, dat één van de voorwaarden van de Impuls is, dat de combinatiefuncties worden gerealiseerd binnen een brede school verband. Zowel bestaande brede scholen als scholen die zich tot brede school willen ontwikkelen, komen voor de Impuls in aanmerking. De inzet van combinatiefuncties heeft als doel de brede school ontwikkeling kwantitatief en kwalitatief te stimuleren. Deze stimulans geldt zowel voor de brede school ontwikkeling in het primair als het voortgezet onderwijs.

Wij zullen de ontwikkelingen m.b.t. de combinatiefuncties van zeer nabij blijven volgen, en dit onderwerp de komende periode voor een gezamenlijke oriëntatie aan de orde stellen in de verschillende overlegverbanden met onze externe partners.

Maatschappelijke stages

De maatschappelijk stage wordt vanaf 2011 een verplicht onderdeel voor het voortgezet onderwijs. Jongeren gaan minimaal 72 uur op stage. Daarbij zijn scholen vrij in welk jaar dat gedaan wordt en of de stage aaneengesloten is, of in blokken. Om stageplaatsen te creëren en inzichtelijk te maken voor jongeren, is er een gemeentelijk en regionaal netwerk nodig. Veel gemeenten zijn zich aan het oriënteren hoe zij het benodigde netwerk rondom maatschappelijke stages het best kunnen invullen. Zo'n netwerk kan bestaan uit de gemeente(n), scholen, stageaanbieders en stage-makelaars zoals buurtwerk of welzijnswerk, maar ook sportverenigingen lijken hiervoor een goede optie. Bij onze oriëntatie zullen wij zeker stilstaan bij de vraag of er mogelijkheden zijn (en zo ja; welke) om bij (sport)verenigingen stageplaatsen te creëren, waar zowel de verenigingen als de jongeren hun voordeel mee kunnen doen.

4. Beleidskader

- Projectplannen BOS-impuls gemeente Werkendam 2007-2010 d.d. maart 2006
- Startnotitie Sportstimulering, vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 19-06-2007
- Nota Lokaal Onderwijsbeleid 2008-2011, vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 30-09-2008
- Nota Volksgezondheidszorg 2008-2011. In de Nota Volksgezondheidszorg 2008-2011 is de doelstelling opgenomen om middels een aantal gerichte activiteiten het percentage inwoners met overgewicht te laten dalen. Overgewicht is meestal een combinatie van te weinig bewegen en ongezond eten. Dit is één van de onderdelen waar in het kader van BOS in de richting van de jeugd specifiek aandacht aan wordt besteed.
- Beleidsplan WMO 2008-2011. Voor prestatieveld 1 is in het Beleidsplan WMO 2008-2011 als doelstelling geformuleerd, het "... bevorderen van de sociale samenhang in- en de leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten." De Nota Sportstimulering hebben wij "opgehangen" aan dit prestatieveld.

5. Doel

Het in de Nota Sportstimulering geformuleerde doel, is het bevorderen van sporten en bewegen in verenigingsverband.

6. Effect

In de Nota Sportstimulering staat als toekomstvisie voor het jaar 2012 verwoord, dat onze inwoners op dat moment op een eenvoudige manier kennis kunnen nemen van alle mogelijkheden op het terrein van sporten en bewegen, en zich meer betrokken voelen bij deze activiteiten. Deze betrokkenheid ontstaat doordat sporten en bewegen een belangrijke maatschappelijke pijler is geworden, die de sociale structuren tussen o.a. de buurt, het onderwijs en de sport verbindt.

7. Aanpak

In bijgevoegde Nota Sportstimulering is aangegeven, dat voor de beoogde intensivering van ons sportstimuleringsbeleid middels de introductie van een gemeentelijk sportloket c.q. sport-coördinator en een gemeentelijke website voor sport en bewegen, een halve formatieplaats (0,5 fte) noodzakelijk is. Dit komt neer op 700 netto formatie-uren. In deze 700 netto uren zijn 220 uur opgenomen voor de coördinatie van de twee bestaande BOS-projecten. Voor de intensivering van het beleid op basis van de Nota Sportstimulering, is dus rekening gehouden met 480 uur.

In het kader van de opstelling van het jaarplan 2009 van het cluster beleid van de Unit Samenleving is beoordeeld in hoeverre deze 700 uren na de 1,3 fte formatie-uitbreiding ook daadwerkelijk kunnen worden vrijgemaakt voor de voorgestane beleidsintensivering op het terrein van sportstimulering. Ingaande 2009 blijkt er binnen de unit Samenleving 400 uur ruimte beschikbaar te zijn om te worden ingezet voor sportstimulering. Op dit moment wordt er feitelijk een halve dag per week (180 uur per jaar) aan de beide BOS-projecten besteed. Dit betekent, dat er ingaande 2009 zo'n 220 (extra) formatie-uren beschikbaar komen voor de gewenste intensivering van het sportstimuleringsbeleid. Hoewel het aantal werkelijk beschikbare uren voor beleidsintensivering (220 uur) op basis van bovenstaande benaderingswijze beduidend minder is dan de extra benodigde 480 uur die op basis van de bijgevoegde Nota Sportstimulering werd voorzien, zien wij toch voldoende aanknopingspunten om ingaande 2009 met het voorgestelde sportstimuleringsbeleid aan de slag te gaan. De 400 uren die beschikbaar zijn voor BOS en sportstimulering, willen wij vanaf 2009 als volgt gaan inzetten:

1. algehele coördinatie en intensivering netwerk BOS en sportstimulering (m.n. aandacht voor combinatiefuncties). Dit is een combinatie van de actiepunten 2, 3 en 5 uit par. 2: 275 uur
2. regionale sportprojecten voor bijzondere doelgroepen (actiepunt 1) 50 uur

3. updaten website werkendambeweegt.nl	50 uur
4. evaluatie en rapportages m.b.t. BOS en sportstimulering	25 uur
Totaal ureninzet t.b.v. BOS en sportstimulering	400 uur

Bij de voorgestelde inzet van de beschikbare ambtelijke uren, zijn de leden van de klankbordgroep betrokken geweest die destijds ook bij de totstandkoming van de Nota Sportstimulering voor input hebben gezorgd. De klankbordgroep heeft ervoor gepleit om de gemeentelijke sportcoördinator inhoudelijk niet zelf op vraagstukken te laten inzoemen, maar vooral een doorverwijsfunctie te laten vervullen. Simpel gezegd: als clubs vragen hebben, moeten zij die bij de gemeente kwijt kunnen, waarna de sportcoördinator doorverwijst naar instanties of instrumenten die de clubs kunnen helpen bij de oplossing van het vraagstuk waar zij zich voor zien geplaatst. Om deze reden zijn voor het onderdeel 'verenigingsondersteuning' (actiepunt 3) geen specifieke uren gepland, maar vallen die in het gepresenteerde overzicht onder de noemer algehele coördinatie m.b.t. BOS en sportstimulering.

Actiepunt 1 uit paragraaf 2, de regionale sportprojecten voor bijzondere doelgroepen (ouderen en gehandicapten), willen wij breder oppakken in relatie tot het uitvoeringsprogramma WMO.

Voor het eigenhandig beheren van de website werkendambeweegt.nl zijn geen uren beschikbaar. Daarom onderzoeken wij momenteel, wat de mogelijkheden zijn om het updaten en up-to-date houden van de website aan een externe partij uit te besteden.

Voor het vergroten van de bekendheid en het gebruik van materialen uit het sport- en speluitleencentrum in sporthal De Crosser (actiepunt 4) zijn vooralsnog geen uren beschikbaar, maar willen wij via de sporthalbeheerders een PR-actie opzetten.

De bijgevoegde Nota Sportstimulering heeft als uitgangspunt de periode 2008 t/m 2011. Wij stellen voor om daar de periode 2009 t/m 2011 van te maken. Omdat met dit sportstimuleringsbeleid een nieuwe weg wordt ingeslagen, vinden wij het nuttig om in die periode aan het einde van elk jaar met al onze partners uit "het veld" een tussentijdse evaluatie uit te voeren. In februari van het daarop volgende jaar, zullen wij u van de uitkomsten van deze evaluatie op de hoogte stellen.

8. Financiën

Zoals eerder in dit voorstel is vermeld, is voor activiteiten onder de noemer "breedtesport" vanaf 2007 een budget van € 20.000 beschikbaar.

9. Overige aandachtspunten:

a. communicatie en burgerparticipatie

Bij de onder punt 7 geformuleerde aanpak en de voorgestelde inzet van de beschikbare ambtelijke uren, zijn de leden van de klankbordgroep betrokken geweest, die destijds ook bij de totstandkoming van de Nota Sportstimulering voor input hebben gezorgd.

b. maatschappelijke effecten

Voor de beoogde maatschappelijke effecten verwijzen wij naar punt 2, 5 en 6 van dit raadsvoorstel.

c. wet- en regelgeving

Aan de uitvoering van de in de Nota Sportstimulering opgenomen voorstellen zijn geen directe aspecten van wet- en regelgeving verbonden.

d. juridische aspecten

n.v.t.

e. personele consequenties

Voor de personele consequenties verwijzen wij u naar punt 7 van dit raadsvoorstel.

f. planning

De Nota Sportstimulering omvat de periode 2009 t/m 2011.

g. evaluatie

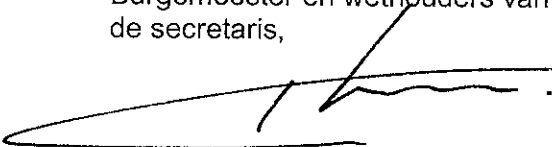
Zie punt 7: ingaande 2009 zal jaarlijks een tussentijdse evaluatie met alle partners in "het veld" plaatsvinden, waarover de raad wordt geïnformeerd. In het 1^e kwartaal van 2012 zal een algehele (eind)evaluatie over de periode 2009 t/m 2011 aan de raad worden gepresenteerd.

10. Conclusie en voorstel

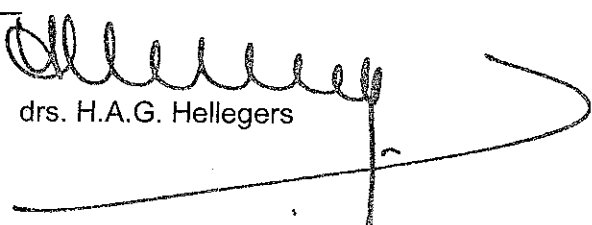
Wij stellen u voor bijgevoegd raadsbesluit te accorderen.

Burgemeester en wethouders van Werkendam,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. H.A. Koenen

drs. H.A.G. Hellegers

volgnummer:

08237

onderwerp:

Nota Sportstimulering

De raad van de gemeente Werkendam,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

gelet op de wens om te komen tot een beleidsdocument, waarin de inspanningen van de gemeente staan verwoord om het sporten en bewegen in verenigingsverband te bevorderen;

besluit:

de bijgevoegde beleidsnota Nota Sportstimulering vast te stellen, inclusief de aangepaste inzet van ambtelijke uren t.b.v. de uitvoering van de nota. In deze nota zijn de volgende relevante doelstellingen/keuzen opgenomen:

- Voor de uitvoering van het in de nota voorgestelde sportstimuleringsbeleid worden (inclusief BOS) op jaarbasis 400 ambtelijke uren ingezet.
- De actiepunten uit de nota worden samengebracht in een gemeentelijk sportloket, waarbij wordt ingezet op de volgende onderdelen:

1. algehele coördinatie en intensivering netwerk t.b.v. BOS en sportstimulering (m.n. aandacht voor combinatiefuncties):	275 uur
2. regionale sportprojecten voor bijzondere doelgroepen	50 uur
3. updaten website werkendambeweegt.nl	50 uur
4. evaluatie en rapportages m.b.t. BOS en sportstimulering	25 uur
Totaal ureninzet t.b.v. BOS en sportstimulering	400 uur

Deze beleidsnota wordt eind 2009 en eind 2010 tussentijds geëvalueerd, waarna in het 1^e kwartaal van 2012 een eindevaluatie zal plaatsvinden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Werkendam van 16 december 2008

de raadsgriffier,

de voorzitter,

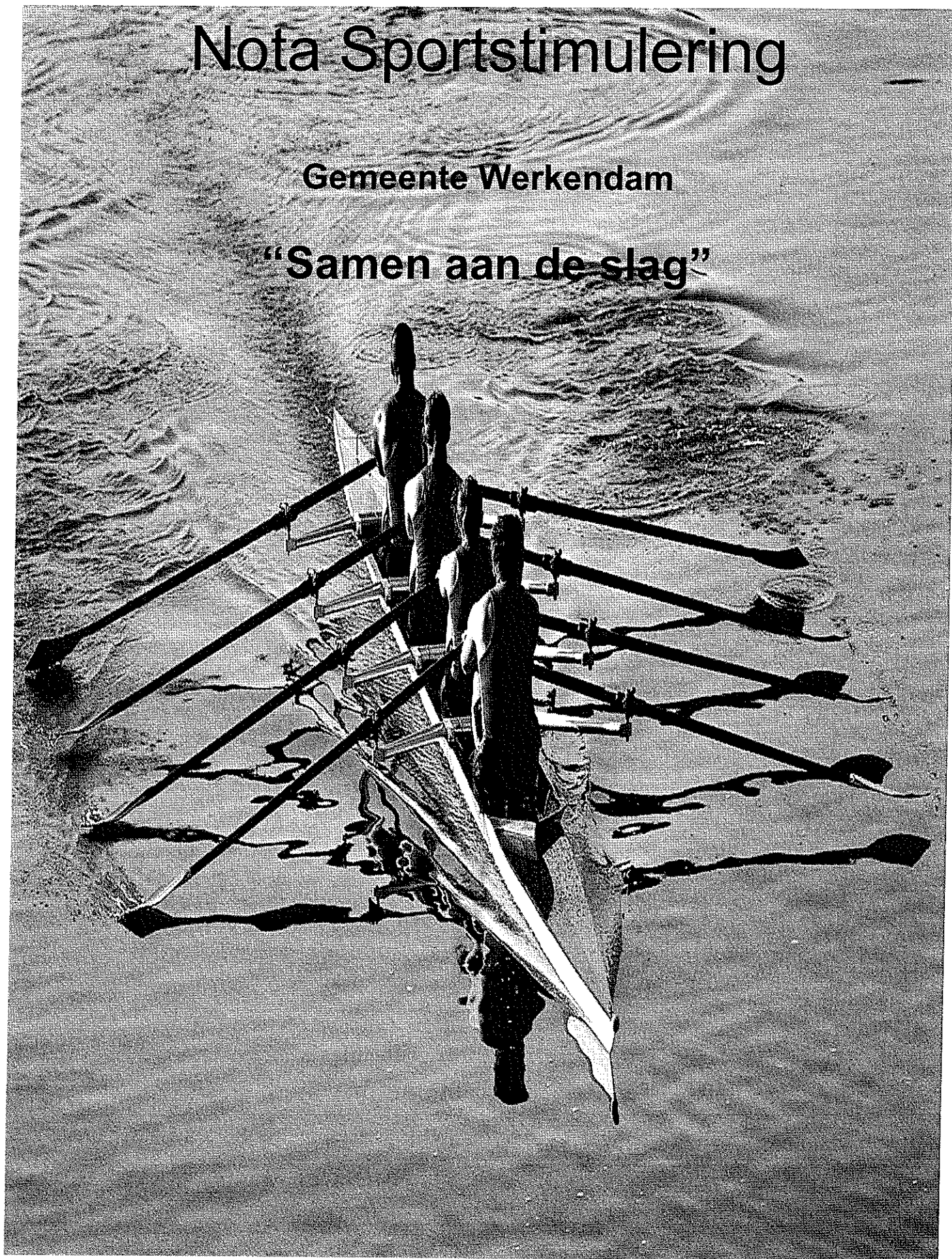
mr. I. Bakker

drs. H.A.G. Hellegers

Nota Sportstimulering

Gemeente Werkendam

“Samen aan de slag”

Inhoud

1. INLEIDING	3
1.1. BEGRIPPENLIJST	4
1.2. MISSIE, VISIE, DOEL EN DOELGROEP	5
1.3. TIJDSPAD	6
1.4. REIKWIJDTE	6
2. ONTWIKKELING IN SPORT EN BEWEGEN	7
2.1. ONTWIKKELINGEN VANUIT HET RIJK	7
2.2. ONTWIKKELINGEN VANUIT DE PROVINCIE	10
2.3. ONTWIKKELINGEN VANUIT DE GEMEENTE	11
3. DE GEMEENTELIJKE TOEKOMSTVISIE OP SPORT EN BEWEGEN	13
3.1. DE ROL VAN DE GEMEENTE	14
3.2. DE ROL VAN DE SPORTVERENIGINGEN	15
3.3. DE ROL VAN HET ONDERWIJS	16
3.4. DE ROL VAN DE BUURT	16
3.5. DE ROL VAN DE INWONERS	17
3.6. DE NOTA SPORTSTIMULERING IN SAMENHANG	18
4. DE PRAKTIJK	19
4.1. KADER	19
4.2. INZET	20
4.3. UITVOERING	21
5. RESULTATENMETING	23

1. Inleiding

Sporten en bewegen zijn belangrijke pijlers in de maatschappij, zeker op lokaal niveau. Raakvlakken met terreinen zoals onderwijs, welzijn en gezondheid zijn snel gevonden. De gemeente Werkendam ziet dan ook veel kansen om sporten en bewegen op een positieve manier in te zetten.

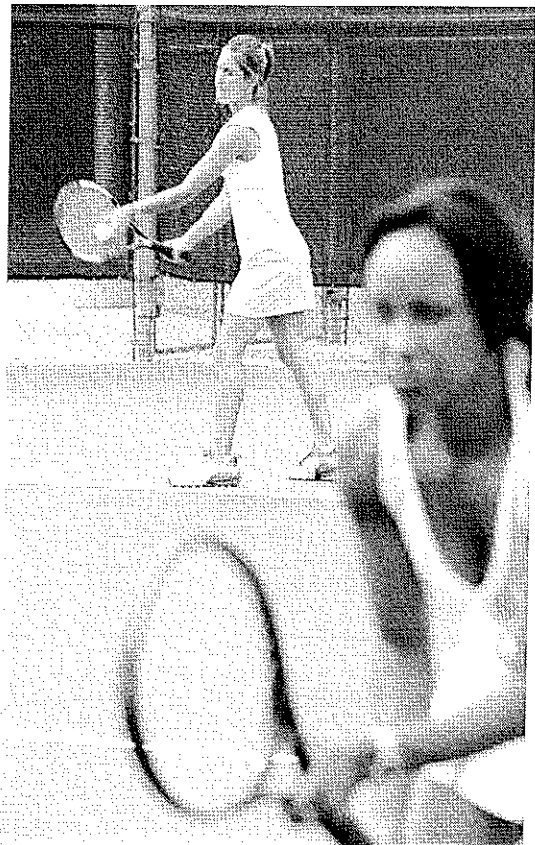
Vanuit deze kansen zijn in het coalitieprogramma Werkendam 2006-2010 "Werkendam in beweging" afspraken gemaakt om vanuit de gemeente actief in te zetten op "beweging voor jong en oud". Om dit te ondersteunen heeft de raad ingestemd om jaarlijks € 20.000,- aan dit doel te besteden.

Deze afspraken en financiële middelen vragen om een duurzame en planmatige aanpak waarin resultaat en effect centraal staan.

De Nota Sportstimulering geeft een beschrijving van deze aanpak.

Sporten en bewegen draait in al haar facetten om samenwerking. Zelden behaalt een sporter een goede prestatie zonder de ondersteuning van een coach of een team. Zo zal de Nota Sportstimulering weinig resultaat halen zonder de samenwerking tussen verschillende partijen zoals de buurt, onderwijs en sportverenigingen. Binnen een goede samenwerking is het van belang dat alle partijen weten wat zij aan elkaar hebben.

De Nota Sportstimulering beschrijft een toekomstvisie hoe de gemeente sporten en bewegen ziet. Uit deze toekomstvisie volgt een beschrijving van de rollen die de verschillende partijen op het gebied van sporten en bewegen hebben in het realiseren van deze toekomstvisie. Hierbij is als uitgangspunt genomen dat voor de verschillende partijen duidelijk moet zijn waar de gemeente verantwoordelijkheid voor neemt en dat de gemeente op die verantwoordelijkheid gewezen kan worden.

Veel partijen hebben een bijdrage geleverd aan de Nota Sportstimulering. Er zijn in januari 2007 ronde tafelbijeenkomsten gehouden met gemeenteraad en sportverenigingen. Door de opstart van het BOS-project is het contact met Buurt, Onderwijs en Sportverenigingen versterkt waardoor de wensen en behoeften van de verschillende partijen bekend zijn bij de gemeente. Daarnaast zijn er kwalitatieve interviews met sportverenigingen gehouden en is er een klankbordgroep opgezet met mensen uit de lokale binnensport, buitensport, het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs, ouderen en gehandicaptensport. Al deze mensen en verenigingen hebben de gemeente Werkendam geïnspireerd tot het ontwikkelen van een toekomstvisie op sporten en bewegen in de gemeente Werkendam.

1.1. Begrippenlijst

Deze begrippenlijst geeft een omschrijving van de betekenis van begrippen zoals die wordt gehanteerd in de Nota Sportstimulering van de gemeente Werkendam.

Sporten:	Lichamelijke bezigheid van uit lidmaatschap van een vereniging en/of deelname aan een competitie.
Bewegen:	Lichamelijke beweging uitgaande van een vrijblijvend karakter.
Sportstimulering:	Stimuleren van deelname aan sport- en bewegingsactiviteiten.
BOS-project:	Stimuleringsregeling vanuit het ministerie van VWS gericht op het versterken van de driehoek tussen Buurt, Onderwijs en Sport.
Buurt:	Organisaties in bijvoorbeeld kerkelijk verband of verenigingsverband (scouting), die zich inzetten om voor hun directe leefomgeving sociaal verbindende activiteiten te realiseren.
Onderwijs:	Alle basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeente Werkendam.
Sport:	Alle non-profit sportorganisaties van de gemeente Werkendam.
Inwoners:	Alle inwoners van de gemeente Werkendam.
Breedtesport:	Alle sport die niet op top(sport)niveau wordt beoefend.
Topsport:	Sport op het hoogste niveau.

1.2. Missie, visie, doel en doelgroep

Dit hoofdstuk beschrijft de uitgangspunten van de Nota Sportstimulering. Deze uitgangspunten zijn vastgesteld in de gemeenteraadsvergadering van juni 2007 in de vorm van de startnotitie Sportstimulering. De missie, visie, doel en doelgroep vormen de kapstok waaraan de nota is opgehangen. Alle keuzes die in de Nota Sportstimulering worden gemaakt worden getoetst aan deze kapstok.

Missie:

De Nota Sportstimulering draagt bij aan het bevorderen van de leefbaarheid in de (dorps)kernen van de gemeente Werkendam.

Visie:

Sport en bewegen is bindend, sociaal en gezond en geeft daarmee een impuls aan de leefbaarheid in de dorpskernen.

Met deze missie en visie zet de gemeente in op meer dan alleen het stimuleren van sport en bewegen. Sport en bewegen moet een bindend element zijn binnen de leefbaarheid in de (dorps)kernen.

Doel:

De Nota Sportstimulering heeft als doel het bevorderen van sporten en bewegen in verenigingsverband.

Doelgroep:

De nota sportstimulering richt zich op alle inwoners van de gemeente Werkendam.

De inwoners van Werkendam kunnen op vier manieren sporten en bewegen:

1. In verenigingsverband;
2. Bij een commerciële aanbieder;
3. Op vrijblijvende en/of individuele basis;
4. Binnen het onderwijs.

De gemeente Werkendam zet in op het bevorderen van sporten en bewegen in verenigingsverband, omdat dit het meeste resultaat oplevert als het gaat om het bevorderen van de leefbaarheid in de (dorps)kernen.

Het bevorderen van deelname aan commerciële sportscholen levert vraagstukken op over de besteding van gemeenschapsgeld.

Het bevorderen van sporten en bewegen op individuele basis draagt niet bij aan de missie en de visie.

Het onderwijs is voor de leeftijdscategorie 4-19 jarigen een belangrijke plek voor bewegingsactiviteiten. Het onderwijs wordt wel meegenomen, maar de specifieke uitwerking wordt meegenomen in de Nota Onderwijs. Hierover meer in paragraaf 2.3 en 3.3.

Het bevorderen van de leefbaarheid richt zich op alle inwoners van de gemeente Werkendam.

1.3. Tijdspad

De Nota Sportstimulering heeft een doorlooptijd van 2008-2011.

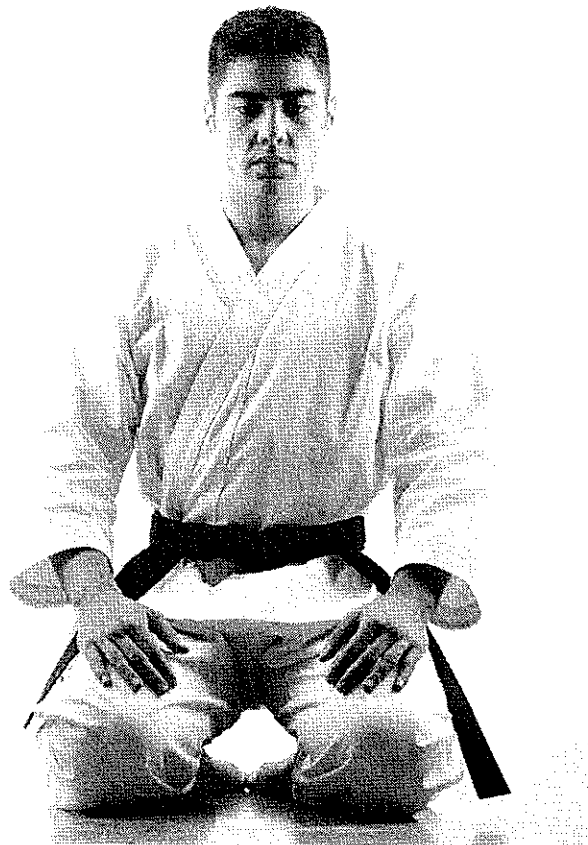
Het tijdspad rond de behandeling en vaststelling van de nota ziet er als volgt uit:

13 november 2007 B&W vergadering
04 december 2007 Commissie Inwoners
18 december 2007 Raadsvergadering

1.4. Reikwijdte

Om een constructieve invulling te geven aan de mogelijkheden van deze nota is het van belang om de kaders duidelijk te hebben:

- De Nota Sportstimulering is beperkt qua breedte maar geeft focus op elementaire verenigingselementen;
- De Nota Sportstimulering richt zich niet op het realiseren van sportaccommodaties. Dit onderwerp staat beschreven in de Deelnotitie Buitensport (2002) en de Deelnotitie Binnensport (2007);
- De Nota Sportstimulering richt zich op de breedtesport en niet op topsport.

2. Ontwikkelingen in sporten en bewegen

Dit hoofdstuk geeft een beschrijving van de relevante beleidsontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen. In het volgende hoofdstuk wordt de gemeentelijke toekomstvisie beschreven die mede inspeelt op de beleidsontwikkelingen en het huidige BOS-project.

2.1. Ontwikkelingen vanuit het rijk

1. Nota Tijd voor Sport

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft in 2005 haar sport en bewegingsbeleid voor 2006-2010 verwoord in de nota "Tijd voor sport". Kernbegrippen in deze nota zijn: Bewegen, Meedoen en Presteren.

Deze nota streeft naar: *"Een sportieve samenleving waarin zowel veel aan sport wordt gedaan als van sport wordt genoten"*

Om dit te behalen streeft het ministerie de volgende doelen na die relevant zijn voor de Nota Sportstimulering:

- Via de sport ontmoeten meer mensen elkaar en doen mee aan maatschappelijke activiteiten;
- Mensen gedragen zich sportief en respecteren (spel)regels;
- Mensen gaan meer sporten en bewegen voor hun gezondheid.

Uit de nota "Tijd voor sport" volgt een uitvoeringsnota "Samen voor sport". In deze nota staan de volgende deelprogramma's beschreven die betrekking hebben op de bovengenoemde doelen:

- **Nationaal Actieplan Sport en Bewegen**
Uitgangspunt is mensen in beweging krijgen en hiervoor relevante partners (gemeenten, scholen, werkgevers) in stelling te brengen;
- **Alliantie School en Sport samen sterker**
Meer sport- en beweegmogelijkheden op en rond school door samenwerking tussen scholen en sportorganisaties.

2. Nationaal Actieplan Sport en Bewegen

Teveel Nederlanders komen niet aan hun dagelijkse minimale beweging toe. Dat is verontrustend, want onvoldoende lichaamsbeweging is een risicofactor voor onder andere overgewicht, hart- en vaatziekten, diabetes en depressiviteit. Het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB) richt zich op vijf aandachtsgebieden:

- **Wijk**
- **School**
- **Werk**
- **Zorg**
- **Sport**

Wijk

Lichamelijke inactiviteit komt vooral voor bij oudere mensen en mensen zonder werk. Deze groepen zijn vrijwel alleen in de privé-sfeer – dus in hun wijk – te benaderen. Een 'community aanpak' op buurt- of wijkniveau is daarvoor het succesvolst. Mensen worden dan (vaak door lotgenoten) persoonlijk over de streep getrokken om in groepsverband te bewegen. Dit is bovendien goed voor de sociale cohesie.

School

Scholen moeten er samen met sportverenigingen voor zorgen dat kinderen en jongeren meer gaan bewegen (Alliantie School en Sport samen sterker). In 2010 moeten leerlingen op 90 procent van alle scholen dagelijks binnen en buiten de schooluren kunnen sporten. Vanaf 2006 wordt gemeten hoeveel jongeren (4-18 jaar) aan de beweegnormen voldoen.

Werk

Het aantal werkenden dat voldoende beweegt moet toenemen. In 2010 moet een kwart van de bedrijven een beweegbeleid hebben (nu 14 procent).

Zorg

In 2006 en 2007 voeren zestien (eerstelijns) gezondheidscentra kleinschalige proefprojecten uit. Zij ontwikkelen methodieken om mensen met een chronische aandoening of een handicap (toch) te laten sporten en bewegen. De eerstelijnsgezondheidszorg moet efficiënt doorverwijzen naar aangepaste en begeleide vormen van sport en bewegen. Deze moeten tenslotte leiden naar duurzame, gebundelde sport- en beweegvormen zoals zwemmen, gymnastiek, dansen en fitness.

Sport

De sector 'sport' krijgt de taak om sport en beweging een vast onderdeel te maken in de andere aandachtsgebieden en de doorstroom naar clubs en verenigingen te bewerkstelligen. Het sportaanbod zelf moet geschikt(er) worden gemaakt voor mensen met een beweeg- of gezondheidsachterstand. Laagdrempelige sport- en bewegingsvormen als fietsen, wandelen, zwemmen, gymnastiek en fitness krijgen hierbij prioriteit. De aanpak wordt met voorlichting en informatie ondersteund

Budget

Het beschikbare budget voor het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen loopt op van € 3,7 miljoen in 2006 tot € 13,7 miljoen in 2010.

3. Alliantie school en sport

De Alliantie School & Sport samen sterker is een samenwerkingsverband tussen de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en VWS en de overkoepelende sportorganisatie NOC*NSF. De ambitie van de drie partijen luidt: levenslang sporten en bewegen voor alle jongeren.

Het doel van de Alliantie is tweedelig:

- In 2010 kan elke leerling op 90% van alle scholen dagelijks sporten binnen en/of buiten schooluren.
- Het voorbereiden van een plan voor het nieuwe kabinet 2007, waarin de samenwerking tussen scholen en sportorganisaties wordt verankerd.

4. Koersbrief

Vanaf volgend jaar wil het kabinet het beleid op het terrein van brede scholen, sport en cultuur bundelen en intensiveren. In het regeerakkoord en het beleidsprogramma zijn ambitieuze doelen gesteld die het kabinet graag samen met partners - gemeenten en de onderwijs-, sport- en cultuursector- wil realiseren. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het rijk hebben hierover al afspraken gemaakt in het bestuursakkoord.

Het succes van de impuls voor brede scholen, sport en cultuur is mede afhankelijk van een integrale aanpak – een aanpak die zich kenmerkt door samenhang in de beleidsthema's, bundeling van financiële middelen en samenwerking tussen overheden en maatschappelijke organisaties, zowel op rijksniveau als op lokaal niveau. Ter ondersteuning van deze aanpak stellen de ministeries van OCW en VWS vanaf 2008 een financiële impuls beschikbaar, bestemd voor de inzet van professionals die een brug vormen tussen meerdere sectoren (combinatiefuncties) en zodoende deze sectoren ook verbreden en versterken. Deze impuls zal in 2008 eerst worden toegepast in de G-31 (31 grootste gemeenten van Nederland); het – oplopende- budget zal in de periode 2009-2011 ook ter beschikking komen aan de andere gemeenten.

Ambities

Op het gebied van brede scholen, sport en cultuur heeft het kabinet de volgende ambities:

- De uitbreiding van het aantal brede scholen met sport- en cultuuraanbod in zowel het primair als het voortgezet onderwijs, zodat een rijke leeromgeving kan worden gecreëerd waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen, waarbij een dekkend aanbod wordt gerealiseerd in de 40 krachtwijken;
- De versterking van sportverenigingen met oog op hun maatschappelijke functie en de inzet van sport voor het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk;
- Het stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen;
- Het bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met één of meer kunst- en cultuurvormen;
- De realisering van circa 2.500 combinatiefuncties tussen (brede) scholen, sportverenigingen en culturele instellingen.

Combinatiefuncties

De samenwerking tussen onderwijs, sport en cultuur krijgt bij uitstek vorm en inhoud met de realisering van combinatiefuncties. Dit betreft functies voor professionals die bij één werkgever in dienst zijn, maar werkzaam zijn in of ten behoeve van meerdere sectoren. Door personen verantwoordelijk te maken voor het actief verbinden van de sectoren met elkaar, of door functies te creëren waarbij personen in twee of meer sectoren werkzaam zijn, ontstaan duurzame samenwerkingsrelaties en een samenhangend aanbod. Bij combinatiefuncties valt bijvoorbeeld te denken aan vakleerkrachten en trainers die naschoolse sportactiviteiten organiseren op school of op de sportvereniging en die de verbinding leggen tussen de sportvereniging en het onderwijs, de naschoolse opvang en de wijk; aan muziekdocenten die lesgeven binnen de brede school én op de muziekschool of aan brede school coördinatoren die de samenwerking tussen onderwijs, opvang, sport en cultuur tot stand brengen. Aan dit type combinatiefuncties wil het kabinet de komende jaren een impuls geven door met partners bestuurlijke afspraken te maken, financiële middelen ter beschikking te stellen en de uitvoering te ondersteunen.

Gemeente Werkendam

De gemeente Werkendam vindt de ontwikkeling van combinatiefuncties kansrijk en zal deze dan ook nauwgezet volgen. Hoofdstuk 4 gaat verder in op de ontwikkeling van combinatiefuncties en andere ontwikkelingen die in dit hoofdstuk zijn besproken.

2.2. Ontwikkelingen vanuit de provincie

Bouwstenen notitie sportbeleid 2008-2012

Om aan de vele aspecten van sport recht te doen, is sport door de provincie Noord-Brabant benaderd in haar breedte. Dus sport als sociaal-culturele activiteit, sport als economische sector en sport als factor in het ecologisch kapitaal. In navolging van het rijksbeleid heeft de provincie Noord-Brabant als algemene beleidsdoelstelling geformuleerd:

Een sportieve provincie waarin veel aan sport wordt gedaan en veel van sport wordt genoten in zowel sociaal-cultureel, economisch als ecologisch opzicht.

De provincie ziet voor zichzelf de volgende rollen weggelegd:

- Een regierol als het gaat om verbinden en samenbrengen van partijen
- Een ambassadeursrol in het promoten van sport en bewegen
- De rol van regelgever die sturing aan kan brengen of juist kan dereguleren.
- Een voorwaardenscheppende rol als het gaat om kennis- en informatieverspreiding en ondersteuning van sportverenigingen en (kleine) gemeenten
- Een stimulerende rol als het gaat om vernieuwing.

Gemeente Werkendam

De gemeente Werkendam sluit zich aan bij de rollen die de provincie zich toeschrijft. De nadere uitwerking wordt beschreven in het volgende hoofdstuk.

2.3. Ontwikkelingen vanuit de gemeente

Vier jaren beleidsplan Wmo 2008-2011

Gemeente is door de invoering van de Wmo in 2007 verantwoordelijk voor maatschappelijke ondersteuning. Maatschappelijke ondersteuning omvat activiteiten die het mensen mogelijk maken om mee te doen in de samenleving. Dat kan bijvoorbeeld met vrijwilligerswerk en mantelzorg, maar ook met goede informatie en advies, opvoedingsondersteuning en huishoudelijke hulp.

Het begrip maatschappelijke ondersteuning is in de Wmo verwoord in negen prestatievelden. Het vier jaren beleidsplan Wmo 2008-2011 geeft een beleidsmatige weergave hoe de gemeente Werkendam invulling geeft aan de negen prestatievelden.

Voor de Nota Sportstimulering is prestatieveld 1 het meest van belang.

'bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten',

De Nota Sportstimulering wordt opgehangen aan dit prestatieveld.

Het beleidsplan staat gepland voor vaststelling door de gemeenteraad in december 2007.

Nota Onderwijs 2008-2011

De gemeente is voor het eerst bezig met een nota lokaal onderwijsbeleid. De rol die de gemeente heeft op het gebied van onderwijs is veranderd en zeer specifiek geworden. Ook de rol van de school is veranderd.

Een van de onderwerpen die besproken wordt in de Nota Onderwijs is de "vermaatschappelijking van de school". Samengevat betekent dit dat de school in toenemende mate een belangrijke speler wordt in de maatschappelijke keten. De verwachtingen zijn dat het onderwijs steeds meer de sociale verbinding in de wijk of (dorps)kern zal vormen. Dit is een belangrijke ontwikkeling voor alle partijen die zich betrokken voelen bij het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs (GGD, Bureau jeugdzorg, kinderopvang, de gemeente, Jeugd Zorg Teams, etc.).

Tegelijkertijd hebben de scholen vanuit het rijk meer autonomie gekregen. Dit betekent dat de scholen zelf kunnen bepalen op welke wijze zij invulling gaan geven aan de "vermaatschappelijking van de school". Dat de scholen hier invulling aan moeten geven is zeker. Dat de gemeente daar ook een rol in heeft is ook zeker. De gemeentelijke toekomstvisie op deze rolverdeling en welke middelen worden ingezet wordt beschreven in de Nota Onderwijs.

De Nota Onderwijs staat gepland voor vaststelling door de gemeenteraad in maart 2008.

Nota Volksgezondheidszorg 2008-2011

De gemeenten Aalburg, Werkendam en Woudrichem schrijven gezamenlijk de nota Volksgezondheidszorg 2008-2011. Vanuit een wettelijk en landelijk kader en met inachtneming van de lokale situatie in Aalburg, Werkendam en Woudrichem hebben de drie gemeenten de volgende speerpunten en kwetsbare groepen benoemd waarop het gezondheidsbeleid zich de komende vier jaar vooral zal richten:

- Alcohol en drugspreventie
- Overgewicht
- Lage SES in relatie tot gezondheid
- Ontwikkelingen binnen de jeugdgezondheidszorg

Daarnaast zal ook depressie aandacht krijgen.

Het moge duidelijk zijn dat er een nauw verband ligt tussen het stimuleren van sporten en bewegen en het terugdringen van overgewicht.

In de nota Sportstimulering staat 'het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten' centraal. Het bevorderen van deze sociale samenhang heeft mogelijk een positieve invloed op het tegengaan van eenzaamheid en depressieve gevoelens.

3. De gemeentelijke toekomstvisie op sporten en bewegen

Toekomstvisie

In 2012 kunnen de inwoners van de gemeente Werkendam op een eenvoudige manier kennis nemen van alle mogelijkheden op het gebied van sporten en bewegen en voelen zij zich meer betrokken bij deze activiteiten. Deze betrokkenheid ontstaat doordat sporten en bewegen een belangrijke maatschappelijke pijler is geworden die de sociale structuren tussen onder andere de buurt en het onderwijs verbindt. Door de gemeentelijke ondersteuning zijn de sportverenigingen in staat om invulling te geven aan de rol van maatschappelijke pijler. Dankzij deze inzet is een breed netwerk ontstaan tussen de verschillende partijen die zich betrokken voelen bij sporten en bewegen. Op een constructieve en respectvolle manier maken de verschillende partijen gebruik van elkaars inzet, kennis, kunde en faciliteiten.

Samenhang

De rode draad in deze toekomstvisie is sociale samenhang. Deze rode draad volgt mede uit het meerjaren beleidsplan Wmo 2008-2011 waarin het motto 'versterking sociale samenhang en leefbaarheid door anders te werk gaan' leidend is om invulling te geven aan prestatieveld 1 van de Wmo. De gemeente ziet een prominente rol weggelegd voor sporten en bewegen om inhoudelijk een impuls te geven aan dit motto.

Uitgangspunt

Met sociale samenhang als rode draad in de toekomstvisie is het niet wenselijk om als gemeente in te zetten op een dominante en dwingende rol. Met het oog op de toekomstvisie gaat de gemeente er dan ook van uit dat iedere partner afzonderlijk zijn verantwoordelijkheid moet kunnen nemen gebaseerd op de mogelijkheden die de partner heeft. Hierbij wordt te allen tijde uitgegaan van een gezamenlijke behoefte als drijfveer voor samenwerking en resultaat. In dit licht dienen de rollen, zoals die beschreven staan in dit hoofdstuk, dan ook gelezen te worden. Niet vanuit een verplichtend karakter, maar vanuit sociale samenhang.

3.1. De rol van de gemeente

De rol

Met de gemeentelijke toekomstvisie als uitgangspunt ziet de gemeente Werkendam het als haar verantwoordelijkheid om, vanuit een motiverende en inspirerende houding, waar mogelijk te ondersteunen bij het verstevigen van sportverenigingen, zodat deze invulling kunnen geven aan de hedendaagse en toekomstige maatschappelijke taken. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar sporten en bewegen voor ouderen en mensen met een handicap.

Concreet

- Binnen het scala van ontwikkelingen vanuit het rijk en de provincie die relevant zijn voor partijen die zich bezig houden met sporten en bewegen neemt de gemeente de regierol;
- Coördinatie en uitvoering van verenigingsondersteuning op vraag vanuit sportverenigingen;
- Kennis en kunde delen als het gaat om ontwikkelingen in sporten en bewegen;
- Stimuleren en onderhouden van het netwerk tussen de verschillende partijen die zich betrokken voelen bij sporten en bewegen.

Samenhang

Zoals in hoofdstuk 2 staat beschreven zijn er in de toekomst steeds meer ontwikkelingen te verwachten op het gebied van maatschappelijke inzet van sportverenigingen. Diezelfde sportverenigingen hebben gelijktijdig steeds meer moeite om te kunnen voldoen aan de hedendaagse eisen. Met het oog op de toekomst is het overvragen van verenigingen een valkuil voor succes.

Om de toekomstvisie te realiseren is een heel scala aan activiteiten en ontwikkelingen nodig. Met het oog op de actieve wensen die in deze nota naar voren komen op het gebied van sociale samenhang en leefbaarheid, is het niet passend om als gemeente alleen maar de regierol op te pakken.

Naast de regierol zet de gemeente in op het coördineren en uitvoeren van sportverenigingspecifieke ondersteuning en het delen van kennis en kunde.

BOS-Netwerk

Om op een efficiënte en succesvolle manier invulling te kunnen geven aan het ondersteunen van verenigingen is het essentieel om goede contacten te onderhouden met alle partners die zich bezighouden met sporten en bewegen.

Sociale netwerken zijn essentieel voor het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid. Het onderhouden en stimuleren van dit netwerk vereist coördinatie en een trekkende rol van de gemeente (beleidsplan Wmo 2008-2011).

In de vorm van het BOS-project wordt sinds 2007 aan dit netwerk gewerkt. Met dit project zet de gemeente in op een sociaal netwerk tussen Buurt, Onderwijs en Sport. Dit BOS-netwerk vormt de basis om van daar uit te bouwen aan het gewenste netwerk zoals beschreven is in het Wmo beleidsplan. Het BOS-project loopt af op 31 december 2010. Zowel vanuit de Nota Sportstimulering als het Wmo beleidsplan neemt de gemeente de verantwoordelijkheid om het ontstane sociale netwerk te behouden en uit te bouwen.

3.2. De rol van de sportverenigingen

De rol

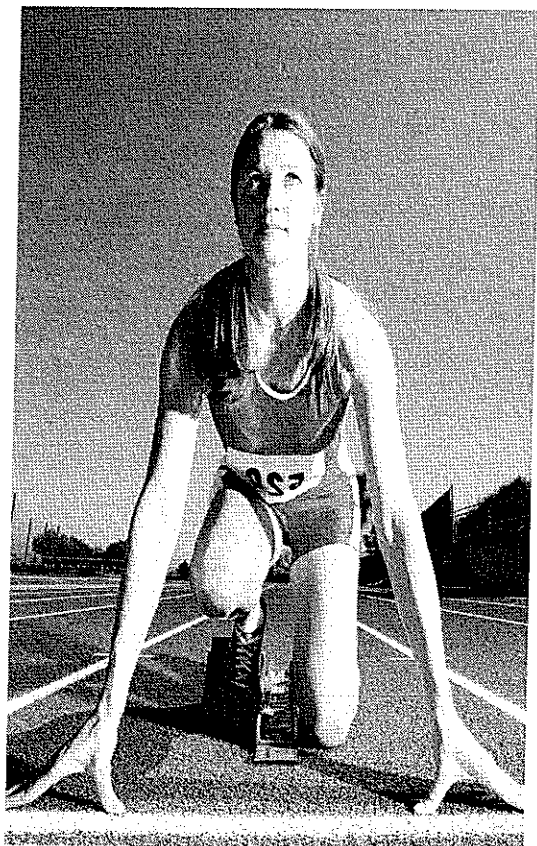
Met de gemeentelijke toekomstvisie als uitgangspunt ziet de gemeente Werkendam het als de verantwoordelijkheid van de sportverenigingen om waar mogelijk invulling te geven aan een bredere maatschappelijke taak dan het aanbieden van sport en bewegingsactiviteiten aan haar verenigingsleden.

Concreet

- Het realiseren van een kwalitatief aanbod aan sport- en bewegingsactiviteiten zowel in verenigingsverband als vrijblijvend;
- Open staan voor samenwerking met partijen die zich bezig houden met sporten en bewegen;
- Optimaal gebruikmaken van de gemeentelijke ondersteuning.

Samenhang

Sportverenigingen hebben van zichzelf al een belangrijke maatschappelijke functie. Zij bieden sporten en bewegen aan voor gelijkgestemden, veelal in lokaal verband. Dit is de basis van elke sportvereniging en deze basis moet bewaakt worden. De gemeentelijke toekomstvisie ziet een bredere rol voor sportverenigingen dan alleen sporten en bewegen aan te bieden aan haar leden. Door de gemeentelijke ondersteuning wordt de basis versterkt en ontstaat er ruimte voor de sportverenigingen om zich actief in te zetten om een kwalitatief aanbod aan sport- en bewegingsactiviteiten aan te bieden aan een doelgroep die breder is dan alleen de verenigingsleden. Om deze activiteiten te realiseren staan de sportverenigingen open voor samenwerking. In beginsel betekent dit samenwerking met alle partijen die zich betrokken voelen bij sporten en bewegen. Vanuit de gedachte van sociale samenhang zullen deze activiteiten zowel vrijblijvend als in verenigingsverband moeten plaatsvinden.

3.3. De rol van het onderwijs

De rol

Met de gemeentelijke toekomstvisie als uitgangspunt ziet de gemeente Werkendam het als de verantwoordelijkheid van het onderwijs om invulling te geven aan het doel van de alliantie school en sport.

Concreet

De alliantie gaat uit van:

- Een versteviging van de samenwerking met sportverenigingen;
- In 2010 kan elke leerling dagelijks sporten of bewegen binnen en/ of buiten schooluren.

Samenhang

Zoals beschreven in paragraaf 2.3 krijgt het onderwijs te maken met een verbreding van haar maatschappelijke taken. Het thema de "vermaatschappelijking van de school" sluit aan bij de gemeentelijke toekomstvisie van de Nota Sportstimulering. Het thema is in samenhang met het doel van de alliantie school en sport, de Nota Onderwijs van de gemeente Werkendam en de voorliggende nota. Vanuit deze ontwikkelingen krijgt het onderwijs een actief participerende rol.

Deze participerende rol houdt niet in dat het onderwijs gedwongen wordt om zich aan te sluiten bij sportverenigingen. Er wordt uitgegaan van een versteviging van de samenwerking met sportverenigingen voor zover de mogelijkheden dit toelaten. Het gezamenlijk creëren van een vrijblijvend aanbod aan sport en beweegactiviteiten valt hier bijvoorbeeld ook onder. Van de scholen wordt nadrukkelijk verwacht dat zij de mogelijkheden voor samenwerkingsvormen onderzoeken.

Het onderwijs krijgt vanuit de het rijk steeds meer aanvullende maatschappelijke taken toegewezen. Ook voor het onderwijs geldt overvragen als valkuil voor succes.

3.4. De rol van de buurt

De rol

Met de gemeentelijke toekomstvisie als uitgangspunt ziet de gemeente Werkendam het als de verantwoordelijkheid van de buurt om actief betrokken te willen zijn bij sport en beweegactiviteiten.

Concreet

- Actief deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten;
- Open staan voor samenwerking met sportverenigingen en het onderwijs;
- Delen van kennis en kunde op het gebied van maatschappelijke activiteiten.

Samenhang

Buurtverenigingen, kerkelijke verenigingen, scouting en eventueel andere maatschappelijke organisaties staan midden in de buurt en zijn veelal ontstaan vanuit een maatschappelijke betrokkenheid. Hierdoor zijn zij op het terrein van sporten en bewegen een belangrijke partner. Vooral als het gaat om bewegingsactiviteiten met een vrijblijvend karakter. De buurt heeft op dit gebied veel kennis en kunde. Daarnaast is de buurt een vindplaats voor deelnemers.

3.5. De rol van de inwoners

De rol

Met de gemeentelijke toekomstvisie als uitgangspunt ziet de gemeente Werkendam het als de verantwoordelijkheid van de inwoners om actief betrokken te willen zijn bij sport en beweegactiviteiten.

Concreet

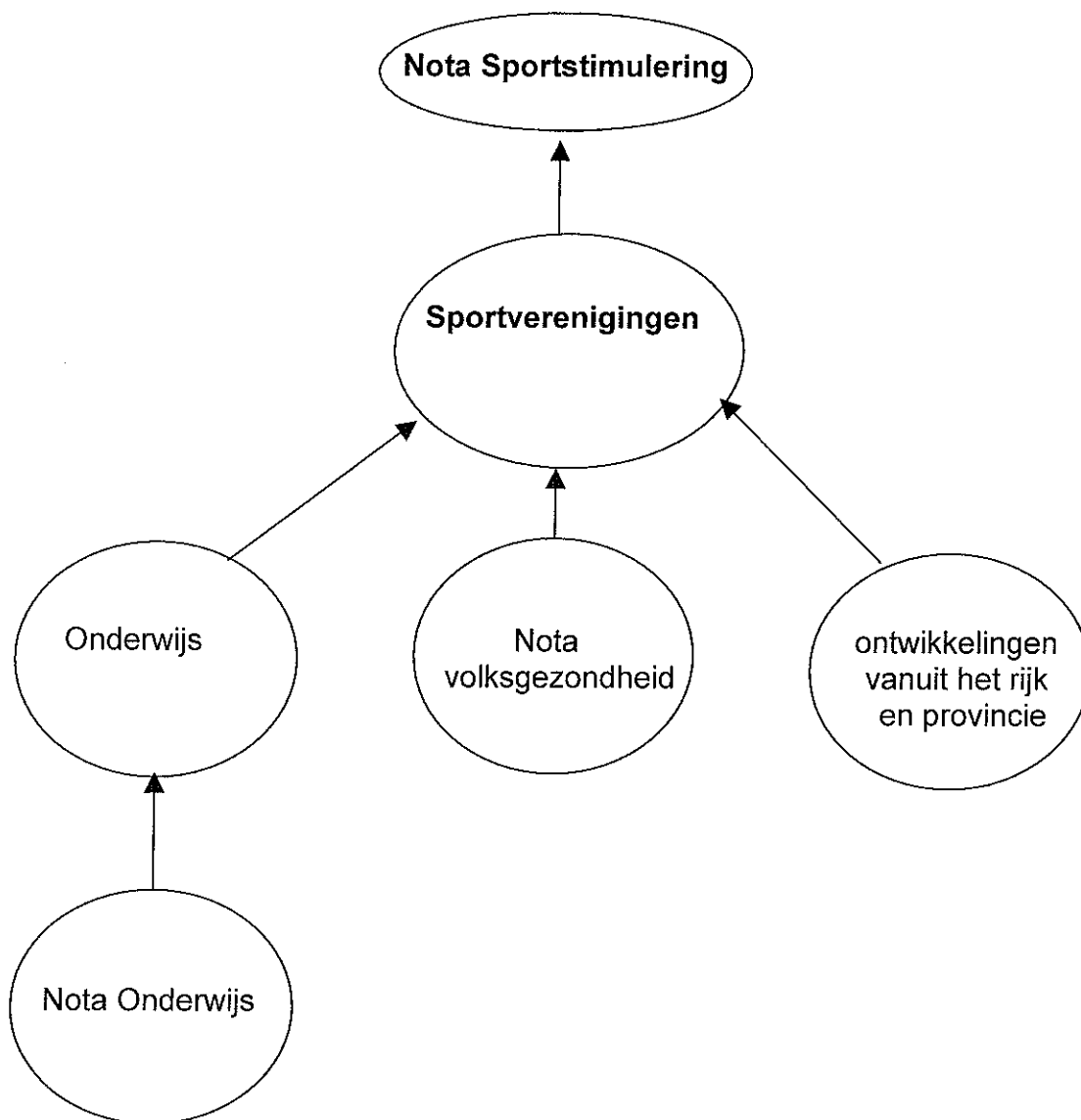
- Actief deelnemen aan sport- en beweegactiviteiten;
- Betrokken voelen bij voorgenoemde activiteiten;
- Betrekken van andere inwoners bij voorgenoemde activiteiten.

Samenhang

De inwoners van Werkendam zijn de ultieme doelgroep van de gemeente Werkendam. Zij zijn de (potentiële) deelnemers aan sporten en bewegen. De inwoners van Werkendam bepalen daarmee voor een groot deel het succes van de Nota Sportstimulering. De inwoners hebben zelf een belangrijke rol bij het bevorderen van de leefbaarheid.

3.6. De Nota Sportstimulering in samenhang

In dit globale schema wordt duidelijk gemaakt dat er vanuit verschillende invalshoeken vragen en ontwikkelingen op de sportverenigingen afkomen. Sportverenigingen bepalen zelf of ze invulling geven aan deze vragen en ontwikkelingen. De Nota Sportstimulering staat boven aan in de weergave omdat de nota inzet op ondersteuning van de sportverenigingen. Onder andere bij de "opgave" om invulling te geven aan de vragen en ontwikkelingen.

4. De praktijk

4.1. Kader

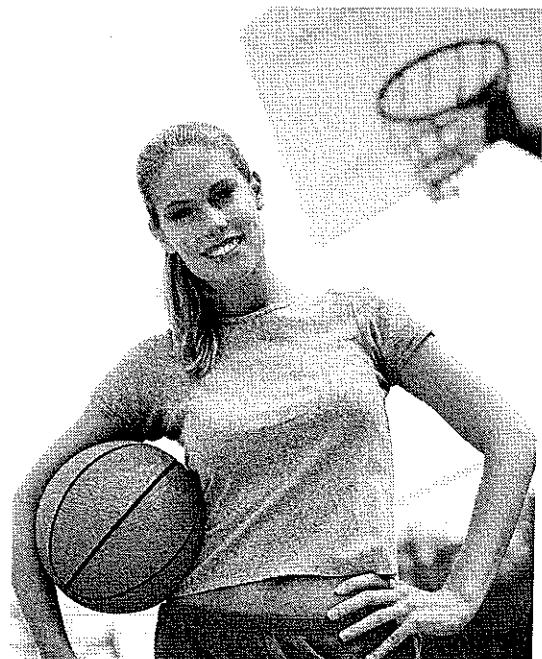
De gemeente Werkendam heeft geen onbeperkte middelen om in te zetten voor de uitvoering van de Nota Sportstimulering. Om de gemeentelijke verantwoordelijkheid succesvol op te pakken is het van belang de kaders van de mogelijkheden te bepalen. Vanuit dit kader wordt een efficiënte invulling gegeven aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Gemeentelijk kader

- Jaarlijks € 20.000,-- beschikbaar voor uitvoering;
- Jaarlijks 0,5 FTE ambtelijke inzet noodzakelijk;
- De inzet richt zich op het versterken van de leefbaarheid en sociale samenhang;
- Sportverenigingen zijn de primaire doelgroep;
- Sport en speluitleen "de Crosser"

Binnen dit gemeentelijke kader zal gedurende de looptijd van de Nota Sportstimulering invulling gegeven worden aan de inzet die wordt genoemd in paragraaf 4.2. Het gemeentelijke kader wordt daarmee nadrukkelijk niet ingezet voor overige (aanverwante) zaken.

Gezien het kader is de gemeente niet in staat om al deze punten van aandacht tegelijkertijd aan te pakken. Dit betekent dat er prioriteiten moeten worden gesteld. In de uitvoering van de Nota Sportstimulering wordt uitgegaan van maatwerk. Dit geldt ook voor de prioriteitstelling als het gaat om de invulling van de rol van de gemeente.

4.2. Inzet

Omdat het in de vorige paragraaf aangegeven kader niet de mogelijkheid biedt voor de gemeente om aan alle mogelijkheden en kansen invulling te geven, moeten er keuzes gemaakt worden. In deze paragraaf worden de keuzes besproken als het gaat om aanstaande ontwikkelingen en het ondersteunen van de verschillende rollen.

Voor de ontwikkelingen in sporten en bewegen

- *Regionaal opzetten sport voor bijzondere doelgroepen*
De rol van de gemeente (paragraaf 3.1) beschrijft een bijzondere aandacht voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente Werkendam gaat zich hard maken om sport voor bijzondere doelgroepen regionaal op te zetten;
- *Combinatiefuncties*
De gemeente Werkendam ziet in deze ontwikkeling veel mogelijkheden. De gemeente Werkendam zet in op het nauwgezet volgen van deze ontwikkeling en zal gebruikmaken van de mogelijkheden die voor Werkendam relevant zijn;
- *Financiële impulsen rijk en provincie*
Gedurende de doorlooptijd van de Nota Sportstimulering hebben het rijk en de provincie voornemens om op het gebied van sporten en bewegen financiële impulsen te geven aan gemeenten. De gemeente Werkendam volgt deze ontwikkelingen nauwgezet om waar mogelijk een verbreding van het in paragraaf 4.1 genoemde kader te realiseren.

Voor de sportverenigingen

Als het gaat om verenigingsondersteuning geven de sportverenigingen van de gemeente Werkendam aan dat de volgende onderdelen punten van aandacht zijn. Op deze onderwerpen zet de gemeente Werkendam vooral in:

- *Bestuursdruk*
Ondersteunen bij het kwalitatief en kwantitatief op peil houden van besturen van sportverenigingen (denk aan voorlichting over wet en regelgeving, opstellen van beleidsplannen of opleiding voor penningmeesters).
- *Kaderdruk*
Ondersteunen bij het kwalitatief en kwantitatief op peil houden van het kader van sportverenigingen (denk aan methodieken voor werving en selectie, opleiding en training).
- *Ledenwerving en ledenbehoud*
Ondersteunen bij het krijgen van nieuwe leden en het behouden van de huidige leden (denk aan methodieken voor werving, promotie).
- *Accommodatiemanagement*
Sportverenigingen ervaren nu dat zij accommodatiegebonden zijn. Daarmee zijn zij ook gebonden aan de beperkingen van die accommodatie. Voor de gemeente Werkendam is het een punt van aandacht om alle mogelijkheden van de gemeentelijke accommodaties optimaal te benutten.

Het aanbieden van verenigingsondersteuning is maatwerk. Hiervoor zijn slechts voorbeelden genoemd. Een en ander geeft daarom geen compleet beeld van de mogelijkheden tot verenigingsondersteuning. Wel ligt de nadruk van verenigingsondersteuning op het vergroten van de kennis en kunde van sportverenigingen en niet op het vergoeden van onkosten van activiteiten.

Voor het onderwijs

In paragraaf 2.3 is beschreven dat de gemeente Werkendam bezig is met het ontwikkelen van de Nota Onderwijs. De Nota Onderwijs gaat nader in op de wijze waarop de gemeente Werkendam invulling geeft aan de samenwerking met het onderwijs.

Voor de buurt en de inwoners

De Nota Sportstimulering is primair gericht op sportverenigingen als het gaat om ondersteuning. Toch zijn de buurt en de inwoners belangrijke aanbieders van beweegactiviteiten. Om dit te ondersteunen zet de gemeente Werkendam in op een uitbreiding van de sport en speluitleen, zodat de buurt en de inwoners kunnen beschikken over materialen om beweegactiviteiten te kunnen aanbieden.

Voor samenhang

Het sociale netwerk is een van de belangrijkste pijlers voor succes. De gemeente Werkendam zet dan ook in op de versteviging en uitbreiding van het sociale netwerk tussen de buurt, het onderwijs en de sportverenigingen.

4.3. Uitvoering

De Nota Sportstimulering vraagt om maatwerk. Er zal invulling gegeven moeten worden aan de vraag om ondersteuning. Om succesvol te zijn zal de gemeente actief contact moeten houden met alle partijen die actief zijn op het gebied van sporten en bewegen.

Gezien het aangegeven kader zal er op een efficiënte manier contact moeten worden gehouden.

Om vorm te geven aan maatwerk en efficiënt contact, zal een gemeentelijk sportloket worden opgezet.

Sportloket

Het sportloket zal bestaan uit twee onderdelen.

- Gemeentelijk coördinator
- Werkendambeweegt.nl

Gemeentelijk coördinator

Eén aanspreekpunt binnen de gemeente die alle vragen van sportverenigingen begeleid. Dit betekent niet dat dit aanspreekpunt alle antwoorden paraat moet hebben. Wel betekent dit dat het aanspreekpunt verantwoordelijk is voor het antwoord en dit waar nodig opzoekt binnen de gemeentelijke organisatie.

De coördinator is verantwoordelijk voor:

- De organisatie en uitvoering van verenigingsondersteuning op vraag vanuit sportverenigingen;
- Het onderhouden en het uitbreiden van het sociale netwerk;
- Inventariseren ontwikkelingen op het gebied van sporten en bewegen;
- Voorstellen doen binnen de gemeente Werkendam om relevante beleidsontwikkelingen wel of niet te benutten;
- Het sociale netwerk informeren over relevante ontwikkelingen.

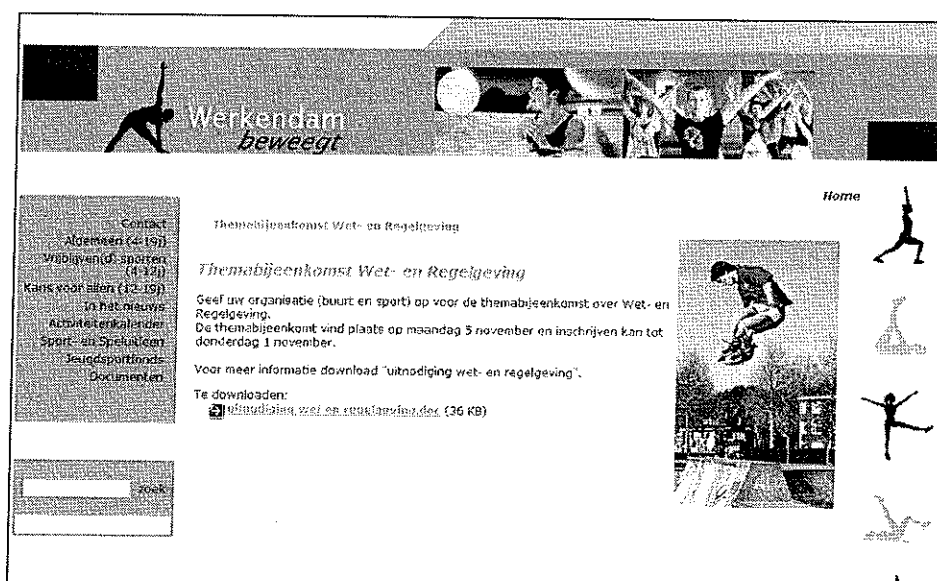
Werkendambeweegt.nl

Werkendambeweegt.nl is de gemeentelijke website voor sporten en bewegen. Op deze site kunnen alle organisaties die zich bezighouden met sporten en bewegen informatie vinden.

De functie van de website is als volgt:

- De sportverenigingen kunnen met gebruik van dit medium aangeven welke behoeften zij hebben op het gebied van verenigingsondersteuning;
- De site vormt de database van het sociale netwerk. Alle contactgegevens worden hierop bijgehouden;
- Voor een optimaal resultaat bevat dit medium alle informatie rondom sporten en bewegen in de gemeente Werkendam.

Werkendambeweegt.nl op deze wijze opzetten is een ambitieuze stap. Het vraagt een actieve input van de coördinator. Zodra werkendambeweegt.nl niet meer actueel is, verliest de site zijn waarde voor de gebruikers en zal het gebruik daardoor minder effectief zijn.

5. Resultatenmeting

De inleiding beschrijft de Nota Sportstimulering als een planmatige aanpak waarin resultaat en effect centraal staan.

Sporten en bewegen is zowel in de gemeente Werkendam als in heel Nederland sterk in ontwikkeling. Zo sterk dat niemand zekerheid kan geven waar sporten en bewegen over 4 jaar zal staan. Wat wel zeker is, is dat er veel zal veranderen. De Nota Sportstimulering geeft binnen al deze ontwikkelingen richting door een toekomstvisie te geven. Het geheel van invulling geven aan de ontwikkelingen en het nastreven van de toekomstvisie is een dynamisch proces en vereist maatwerk. Door in deze nota voor de komende vier jaar meetbare resultaten te formuleren, worden de mogelijkheden tot maatwerk beperkt. Het is immers niet duidelijk welke ontwikkelingen relevant zullen zijn voor de gemeente Werkendam en op welke wijze mogelijk relevante ontwikkelingen worden toegepast. Mochten er interessante ontwikkelingen zijn die conflicteren met de geformuleerde meetbare resultaten, dan is dat geen wenselijke situatie.

De Nota Sportstimulering wordt beschouwd als een procesnota.

Om bovengenoemde redenen heeft de gemeente Werkendam er bewust voor gekozen om geen meetbare resultaten op te nemen in deze nota.

Om recht te doen aan alle ontwikkelingen en de samenwerking tussen de partijen die zich bezighouden met sporten en bewegen, zal de gemeente Werkendam gedurende de looptijd van de Nota Sportstimulering rapportages maken van de relevante ontwikkelingen en activiteiten.

Deze rapportages zullen jaarlijks ter kennisname in december worden aangeboden aan de gemeenteraad en sportverenigingen van Werkendam.

In deze rapportage wordt in ieder geval opgenomen:

- Een verantwoording van de besteding van het gemeentelijk kader zoals dat beschreven is in paragraaf 4.1;
- Beschrijving van de stand van zaken rondom het sociale netwerk;
- Verwachte ontwikkelingen voor het komende jaar.